

Energiaturu arengutest EPKK Aiandusfoorum 2022

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

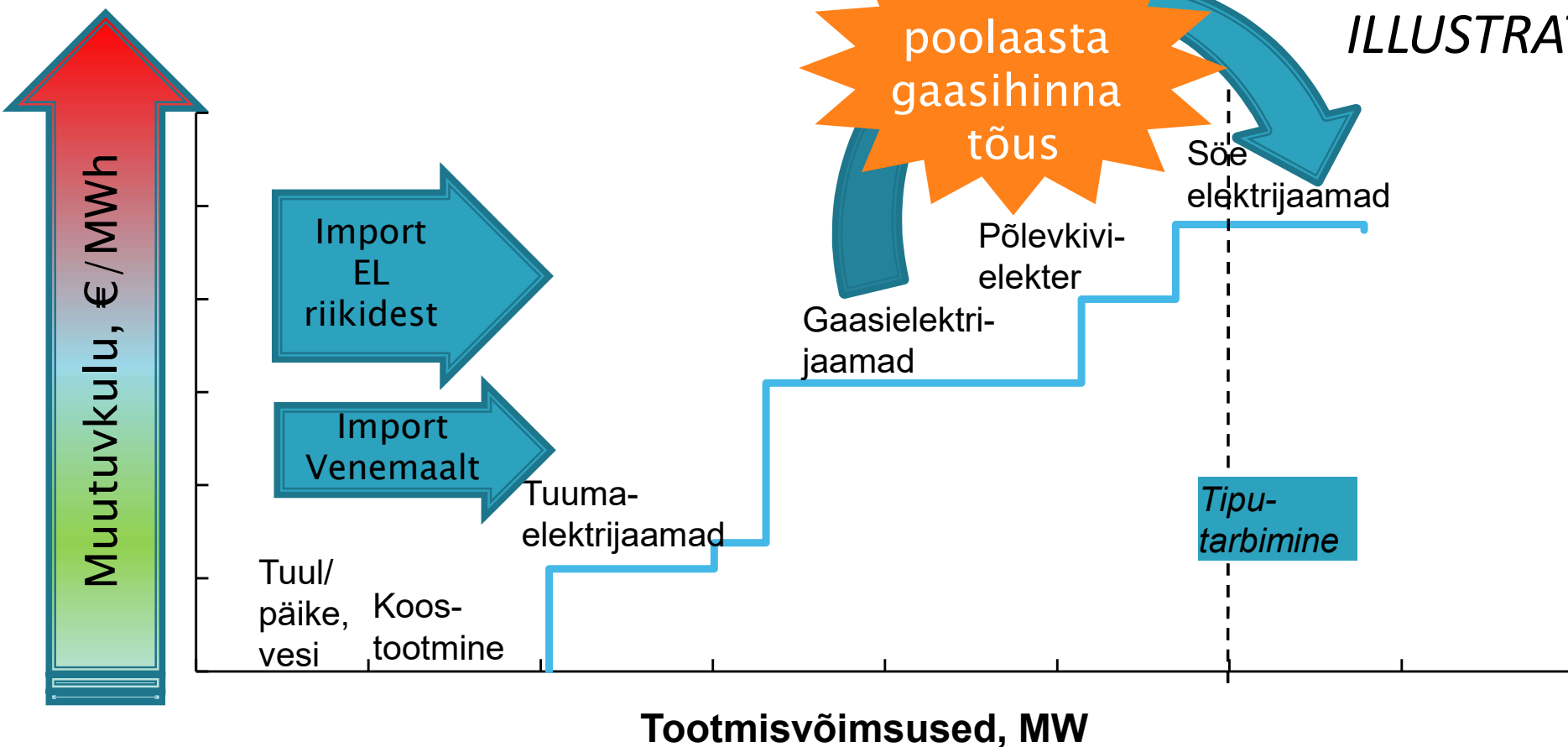
10.märts, 2022

Kuidas kujuneb hind elektriturul?

SCENER

ILLUSTRATIIVNE

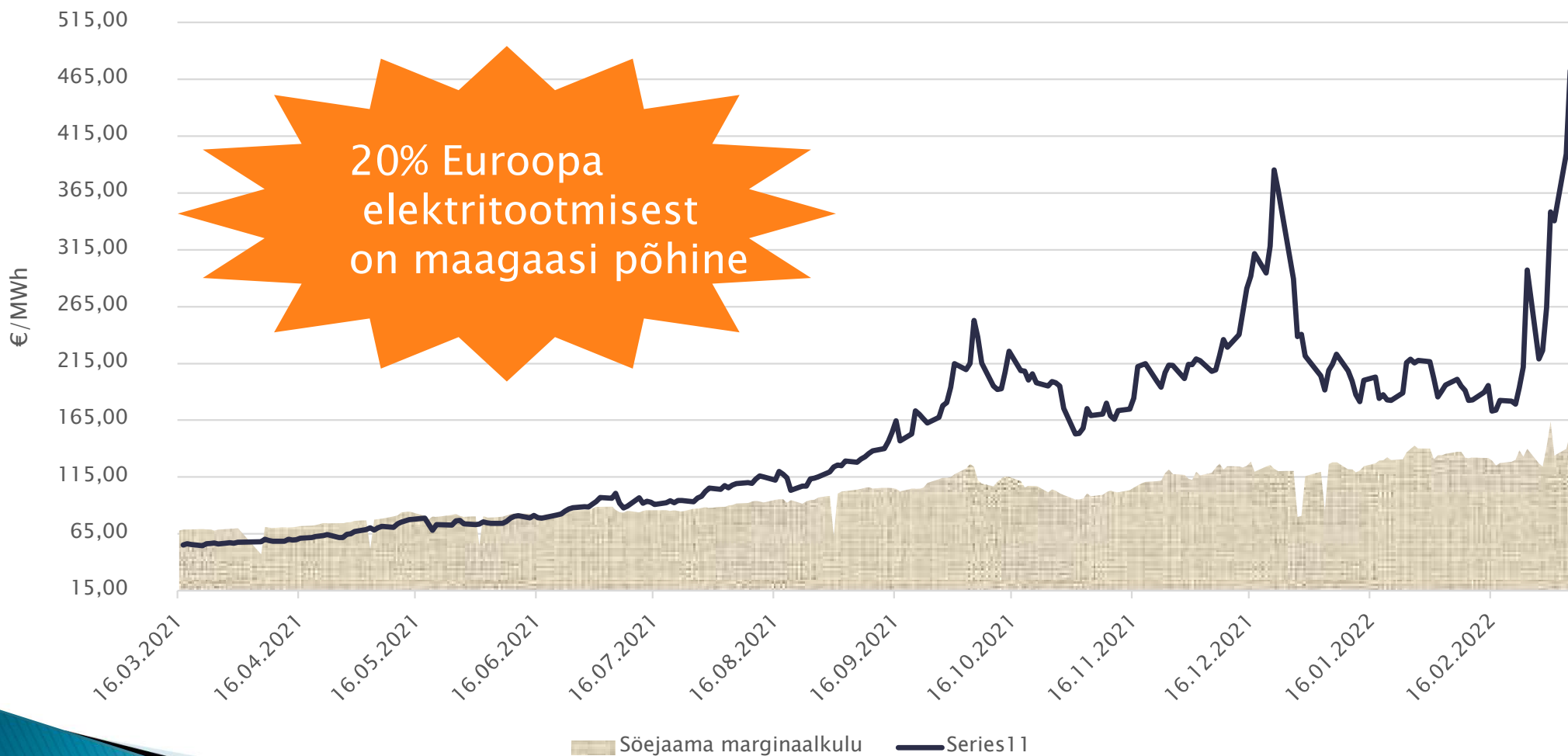

Elektriturul toovad kõrget hinda meile eelkõige gaasil töötavad elektrijaamad

SCENER

Sõjaama muutuvkulu (kütus+CO2+ opereerimine) võrreldes gaasijaamaga Euroopa Liidus

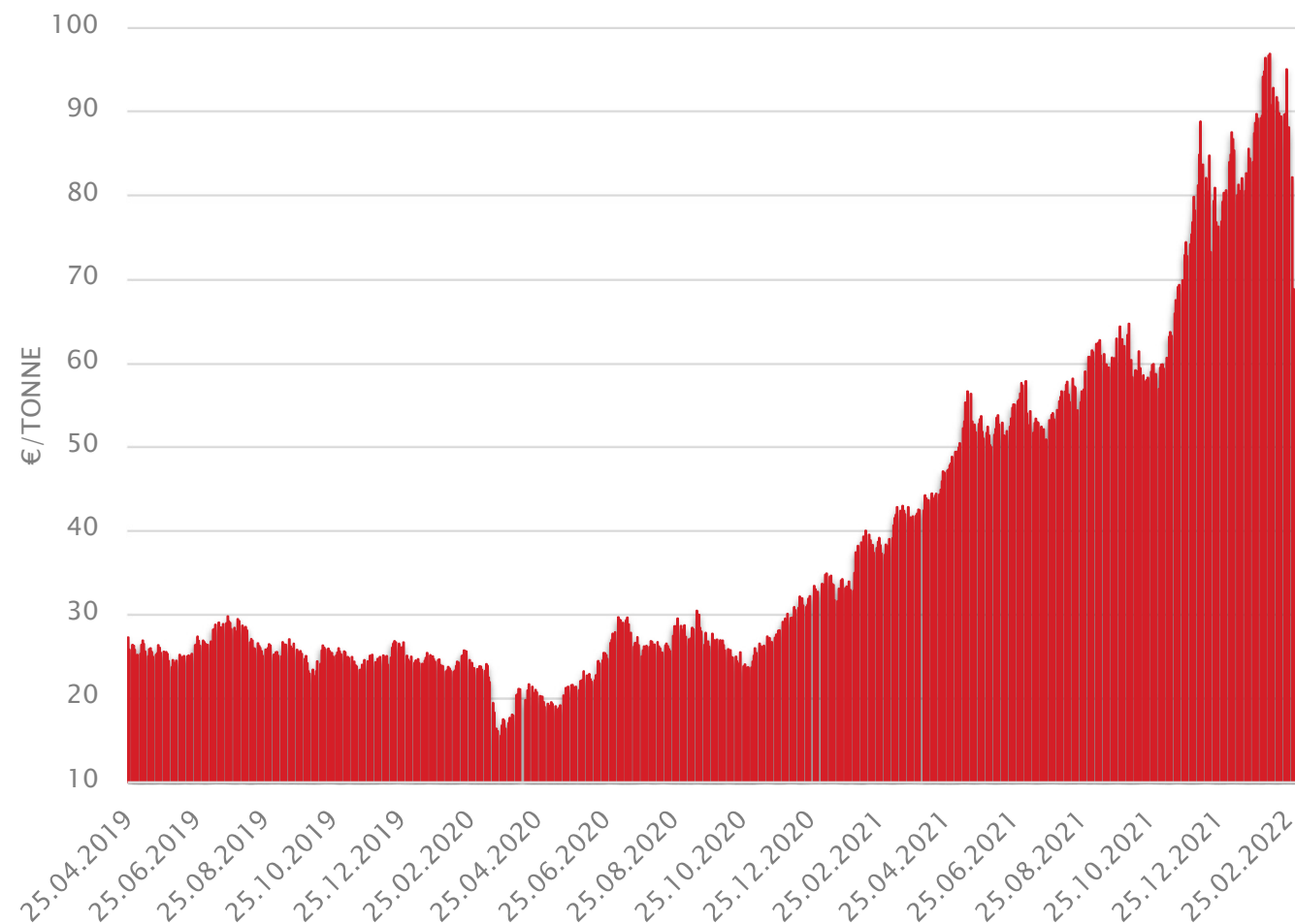
Allikas: Refinitiv Eikon

Oma panuse hinnatõusu on andnud ka emissioonikvootide hinnatõus

SCENER

EUA, 2018–2021

- Viimaste nädalatega on emissioonikvootide hind kukkunud ca kolmandiku võrra, kuna on loobutud spekulatiivsetest positioonidest
- Plaanis on tõhustada EUA ETS Market Stability Reserve kasutusvõimalusi ja piirata veelgi spekulatiivset kauplemist
- Samas suurendab Euroopa Liidu plaan asendada Vene gaasi söeelektriga nõudlust kvootide järelle

Allikas: Refinitiv Eikon

Halvimast on meid sel talvel päästnud suhteliselt pehme ja tuuline ilm

SCENER

- Jaanuaris-veebruaris võeti Euroopa gaasimahutitest välja viimaste aastatega võrreldes vähe maagaasi ja seega pole gaasivarud enne talve lõppu enam rekordmadalal
- Talve jooksul on Põhjamaade hüdroressursi seis paranenud

Allikas: Refinitiv Eikon

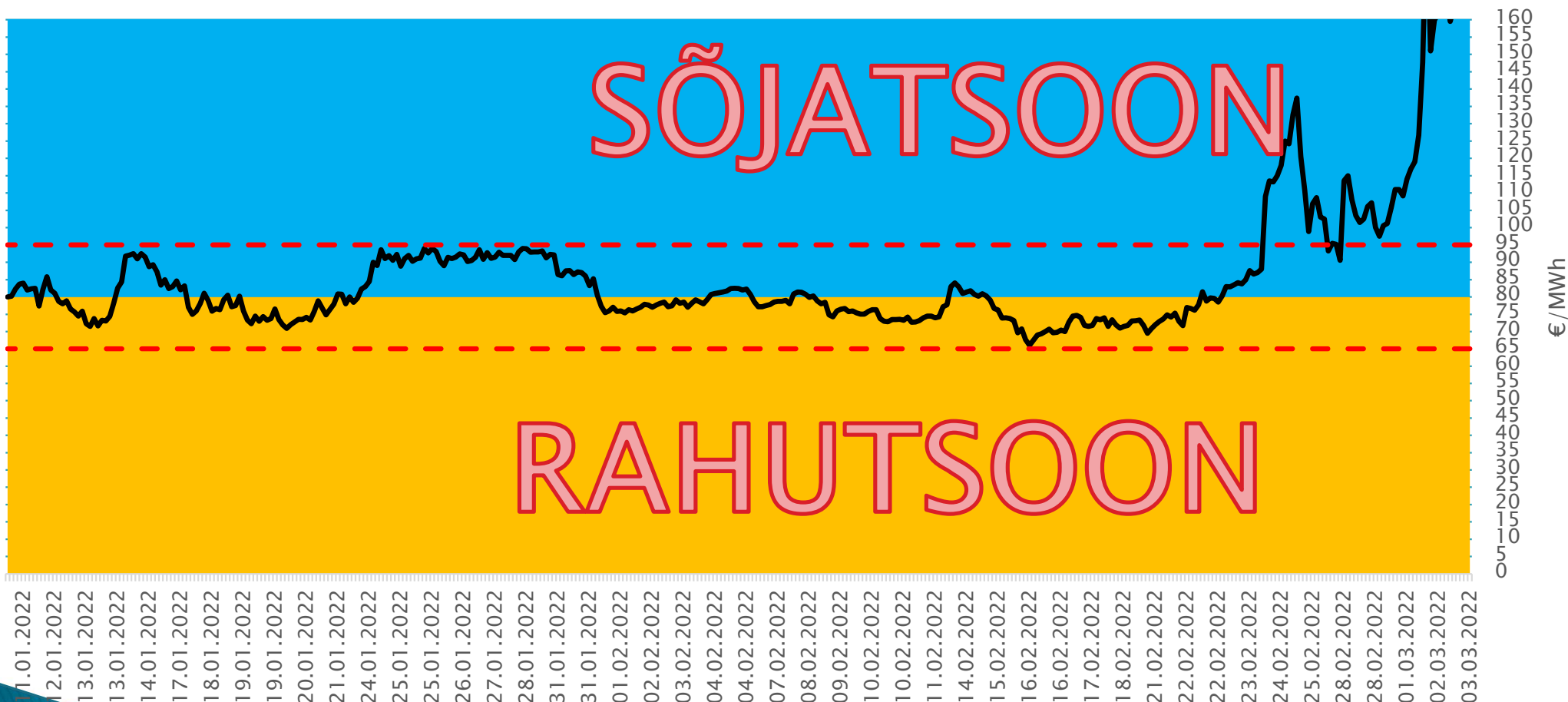
Kuid gaasihinna liikumised jälgivad otseselt Ukraina-Vene konflikti arenguid

SCENER

„Vene invasiooni indeks“

TTF järgmise kuu toode, 60 minuti vahemikud

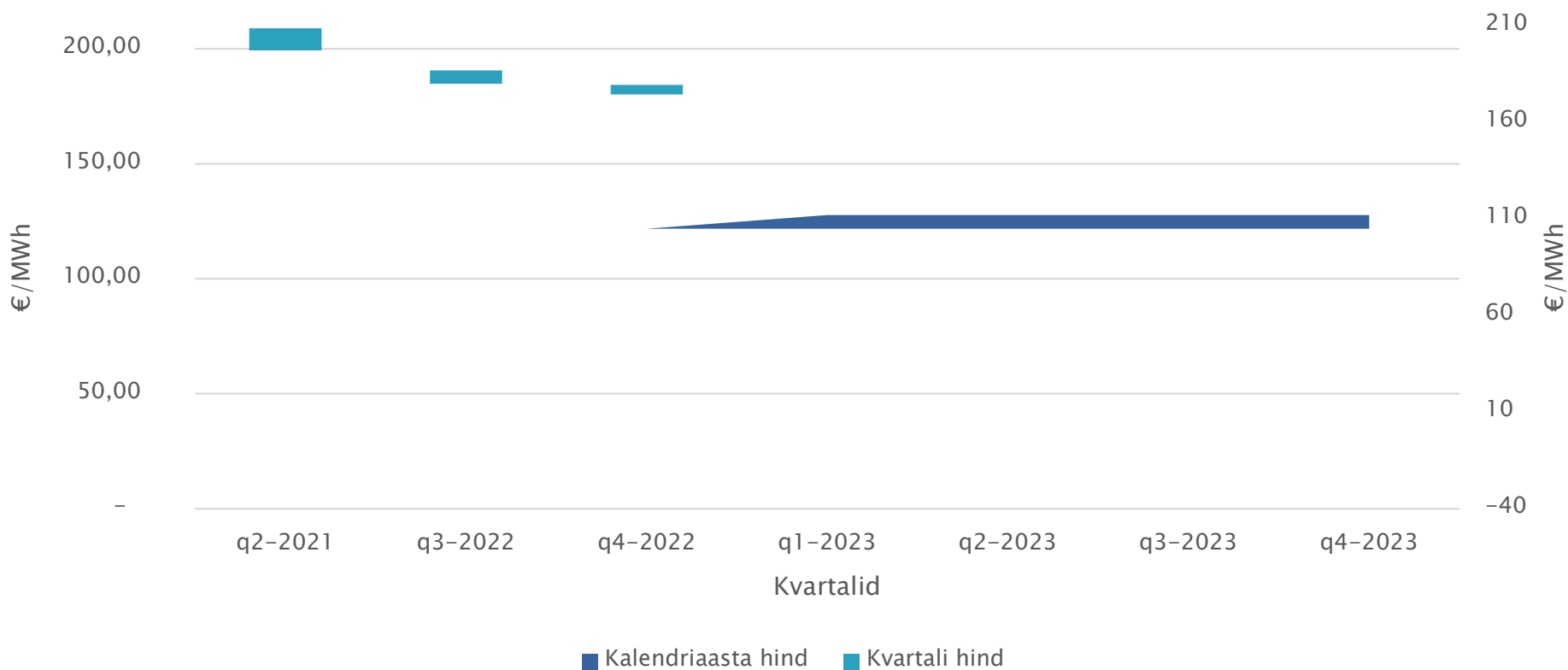
Allikas: Refinitiv Eikon

Turg ootab jätkuvalt kõrgeid elektrihindu

SCENER

Elektri tulevikutehingute pakkumishinnad Lätis (Eesti pole likviidne aga hinnatase on sarnane)

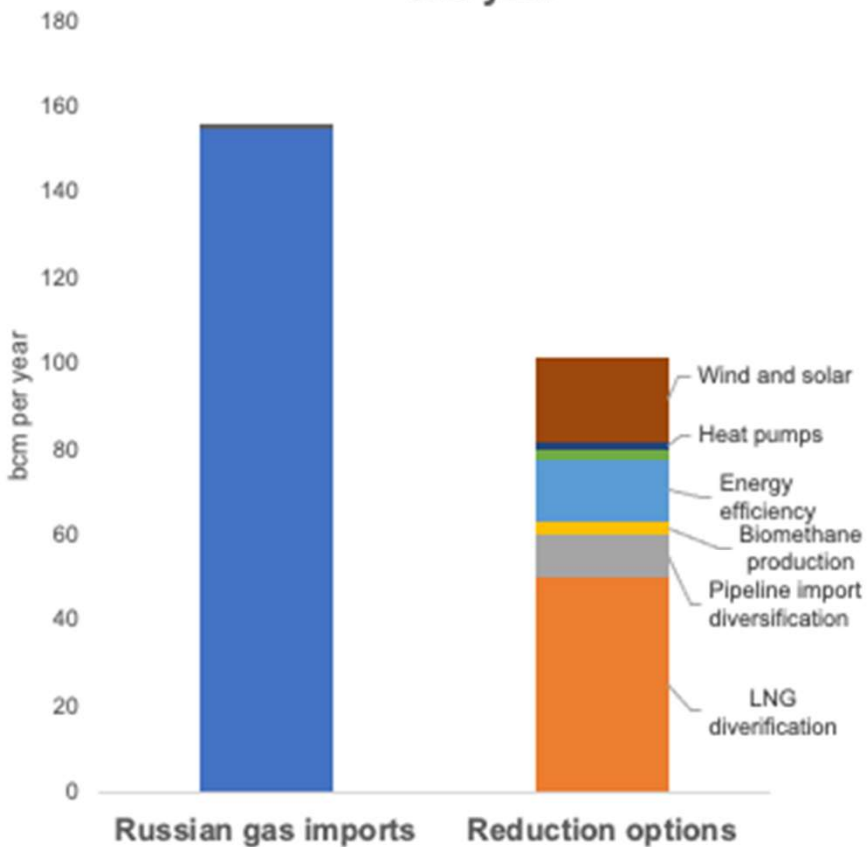
Allikas: NASDAQ OMX, Riga hinnapiirkonna hinnad 9.märts

Euroopa Liit plaanib oluliselt vähendada Vene gaasiimpordi osakaalu juba sel aastal

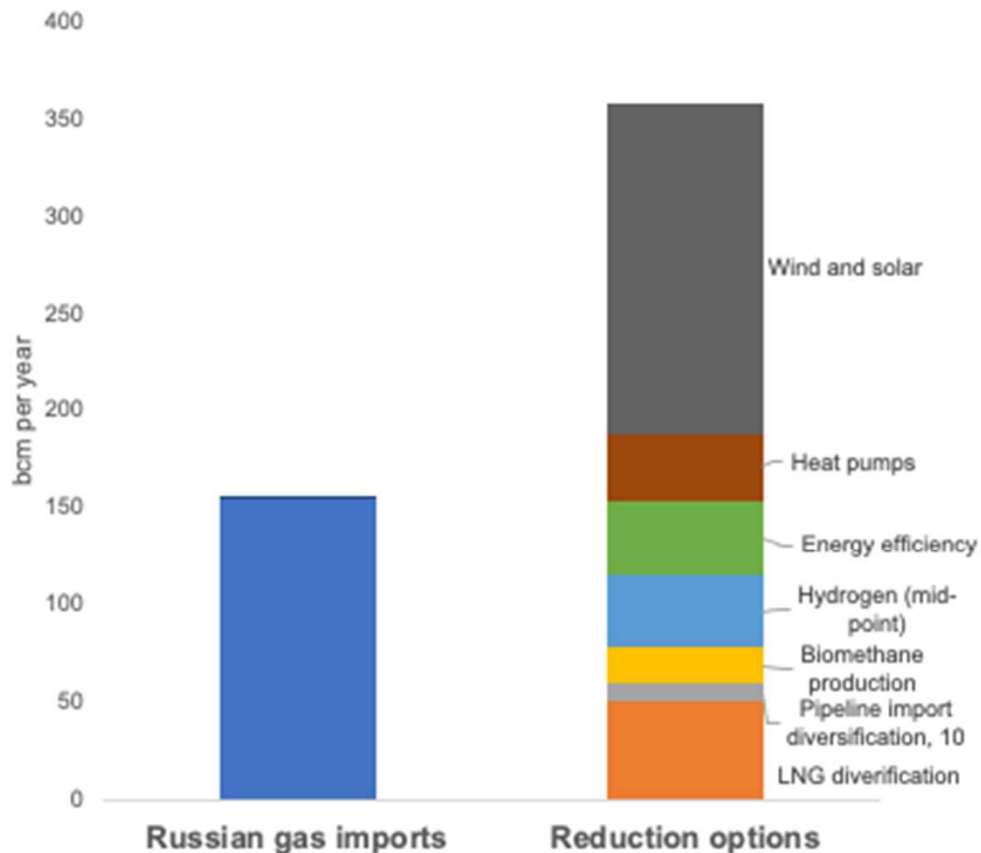

SCENER

Initiatives to cut Russian gas imports to EU this year

Initiatives to reduce gas in EU by 2030

Allikas: Refinitiv Eikon

Balti riikide sõltuvuse vähedamiseks Vene gaasist on vaja mitmeid tegevusi

SCENER

- 1.maist läheb töösse Poola-Leedu vaheline gaasiühendus
- Olemas on suur gaasimahuti Lätis mille gaasi sisestamise ja väljavõtmise võimsust planeeritakse suurendada lisades vastavad kompressorid
- Suurendada on vaja Leedu-Läti vahelist ühendusvõimsust, mis on pudelikaelaks LNG toomisel Klaipeda kaudu
- Kaaluda tuleb uute LNG terminalide ehitust piirkonnas

Allikas: Refinitiv Eikon

Eesti pikaajalised lahendused elektrivarustuse osas

SCENER

- Plaanis on energiasüsteemi eraldamine Venemaast – viimaste sündmuste kontekstis võimalik, et kiirendatud korras
- Kolmanda ühenduse loomine madalama elektri hinnaga Soomega – Estlink 3 – eesmärk on aastaks 2030
- Taastuvenergia arengu kiirendamine - tuule- ja päikseenergia vähempakkumised eesmärgiga garanteerida pikaajaline minimaalne hind. Arendusprotsesside lihtsustamine, et vältida tulevikus „radari probleeme“
- Salvestustehnoloogiate turule toomise toetamine, energiatõhususe ja tarbimise paindlikkuse arendamise soodustamine
- Tuumaenergia ja vesiniku võimaluste väljaselgitamine
- Ja põlevkivi osas on pikendatud ootus hoida vähemalt 1000 MW tootmisvõimsusi